

valgretten, er Udsigterne for dens Gennemførelse i Øjeblikket de lyseste mulige.

Derimod er det ikke givet, at den i første Omgang vil blive vedtaget i Landstinget; hvis Flertal rejser langt stærkere Modstand mod en anden af de i Forslaget optagne Grundlovsændringer, nemlig Valgretsalders Nedsættelse. Sandsynligvis vil Grundlovsændringen i Aar blive vedtaget i Landstinget i en anden Skikkelse, end Folketinget har givet den; derefter skal den gaa til fælleds Forhandling mellem Medlemmer valgte af begge Ting. Men dette Fællesudvalg naaer den næppe til før i næste Samling, idet Ministerium og Rigsdag i Aar vil samle Arbejdet om de store Skatteloves Gennemførelse. Man skal nu ikke blive bange, om Landstinget stryger Kvindernes Valgret i Aar, thi den vil rimeligvis blive genoptaget af Fællesudvalget til næste Samling. Men dermed har de den alligevel ikke, thi Grundlovsændringen skal vedtages af to paa hinanden følgende Rigsdage; og den Opløsning af Tingene med Udskrivelse af nye Valg menes at ville falde sammen med den ordinære Folkethingsvalgperiodes Udløb i Foraaret 1913. Det bliver altsaa først i Samlingen 1913—14 at Kvindens politiske Valgret vil kunne være endelig vedtaget. Men i Øjeblikket taler alt ogsaa for, at det da vil ske, hvis der da ikke indtræffer ganske uforudseelige Forhold.

Fru Ss.

Vi takker vor politiske Correspondent for disse concise Oplysninger. Det første Bjerg vi skal over er Landstingets Behandlinger med de Ændringer af Grundloven det vil foreslaa; det næste Bjerg bliver Fællesudvalget, der vælges af de to Tings Medlemmer; naaer man over disse to Bjerge, er det et Spørgsmaal om den følgende Rigsdag vil have samme Elskværdighed, som vi vover at forudsætte, at den nuværende vil have, og vedtage Grundlovsændringen. Vi vil erindre vore Medlemmer af Kvindevalgretsklubben om, at det var den nuværende Konseilpræsident, der i 1908 — efter at vi havde erholdt kommunal Valgret — holdt et Foredrag for os om Kvindevalgret i Almindelighed og kommunal Valgret i Særdeleshed, som han ogsaa i det følgende Aar holdt et Foredrag om den Mand, der først rakte Haanden til at give unge, danske Kvinder Kundskaber og derigennem Ligestilling med unge Mænd — nemlig om den danske Folkehøjskoles Grundlægger: *Chr. Mikkelsen Kold*.

Vi har saaledes al Grund til at have godt Haab under den nuværende Regering, vi, som paa nært Hold har været Vidne til dens Førers velvillige Sindelag for Kvindernes Rettigheder.

Vi maa paa vor Side opfylde de Forpligtelser, der med Rette stilles til os om en bestandig Vækst af vor politiske Interesser. Vi finder store Eksempler blandt Finlands, Norges ja endog Englands og Sverrigs Kvinder. Vi, som arbejder i Sagen, maa bestandig virke for at sprede Oplysning, og vække Interesse

der, hvor den endnu ikke er naaet hen; saaledes, at naar vi engang faar Ret og Pligt til at afgive vor Stemme til vort Lands lovgivende Forsamling, vi da skal kende vort Lands Politik og politiske Historie.

Sverrig.

Vi har læst i vore Dagblade om Valgene til andet Kammer i Sverrig, og vi har set, at de Liberale og Socialdemokraterne har vundet en større Sejr end nogen kunde drømme om. Nu læser vi de nøjere Detailler i Jus Suffragii, og at de Liberale har faaet 101 Sæder i Kammeret af de 230 der fandtes, at Socialdemokraterne har faaet 64, og at de Conservative har faaet 65 (Ved det foregaaende Valg fik de Liberale 100, Socialdemokraterne 37 og de Conservative 93 Pladser).

Som et Resultat af Valgene har den konservative Regering indgivet sin Demission og Kongen har overdraget Hr. Karl Staaff, den forhenværende Første-Minister og Fører for det liberale Parti — at danne et nyt liberalt Ministerium.

Dette maa modtages med Glæde af alle Kvindesagskvinder baade i Sverrig og udenfor Sverrig, thi det konservative Element der, har ikke været Kvinderne venligtsindet. Men den konservative Regering havde ikke destomindre mange Venner blandt Kvinderne, og Enheden i Kvindesammenslutningen i Sverrig — der syntes os saa hævet over alle Strømkæntningsmuligheder — har været stærkt truet. Beslutningen om ikke at bekende politisk Farve, før Sejren var vundet, er næppe overholdt.

Men da vi vide, hvor vanskeligt det er for et Naboland at gøre sande og upartiske Iagttagelser, har vi anmodet en af de Damer, der saa de politiske Svingninger paa nært Hold om at skrive en Artikel til os.

Kvindevalgretsklubben.

I Mødet den 18. Oct. indledede Overretssagfører Munch-Petersen en Discussion om Spørgsmaalet, hvorvidt Kvinderne skal gaa ind i politiske Partier eller ej — det Spørgsmaal, som paa Stockholmscongressen af en stor Majoritet blev besvaret med: non partisan.

Overretssagføreren fremhævede paa den ene Side, at det naturligvis var vanskeligt at staa uden den Støtte et stærkt Parti yder, men at, der paa den anden Side var noget tiltalende ved den Tanke, at Kvinderne kunde danne et Parti for sig, for derved at staa hævet over de bestaaende Partier, — den de færreste jo i Grunden var i Stand til at give deres fulde Tilslutning — at de muligvis kunde højne det politiske Liv i moralsk Henseende. Da Kvinderne er i Majoritet i Verden, mente han spøgende, burde det kunne lykkes dem at gøre deres Indflydelse gældende i den Retning. — Derefter opkaster han det Spørgsmaal, om der skulde opstilles Kvindelister? I Norge havde dette ikke vist sig hensigtsmæssig. (En Stemme i Publikum: men paa Island!)

Derefter tog Professorinde Klein Ordet: Maaske vil De smile ad det jeg agter at sige: men naar jeg i mine yngre Aar talte om Kvindevalgretten lo Folk, de vil altsaa kunne forstaa, at jeg ikke er bange for et Smil. —

Der er noget, som kaldes Løsgængere i Rigsdagen. Vel faar de sjældent nogen direkte Indflydelse, men deres Paavirkning paa Medlemmernes og Publikums Tankegang er alligevel stor. At dette er Tilfældet viser f. Eks. Frk. Joh. Bloms Stilling i Borgerrepræsentationen. Professorinden spurgte derfor, om en saadan Stilling som Løsgænger ikke netop var, hvad Kvinderne burde lægge sig efter?

Fru Nørland pointerede at — da Affattelsen af Valglisterne jo endnu laa i Mændenes Hænder — skulde man i det mindste af al Magt arbejde hen paa at Kvinderne, naar Tiden kom, fik saadanne Pladser paa Valglisterne, at der var Chance for dem at blive valgt i et nogenlunde ligeligt Forhold til Mændene. Sidst valgtes der i By og Land 8770 Mænd imod 127 Kvinder til det kommunale Raad. Og naar Kvinderne blev valgte, skulde de se at komme bort fra den nu gængse Politik, som i de fleste Tilfælde sætter Personen over Principet.

Fru G. Rordam mente, at man ikke kan sejre uden som Medlem af et Parti. Men at der i det nationale Fremskridtsforbund, der allerede tæller et stort og stadigt voxende Antal Medlemmer er ved at danne sig et Parti, som synes at kunne tilfredsstille det opstillede Ideal, idet det netop vil arbejde hen paa, at enhver skal have Lov til at stemme efter sin bedste Overbevisning. Kun 3 Ting staar fast paa Programmet: Forsvarssagens Fremme, Forholdstalsvalg og Kvindevalgretten.

Islænderinden Frk. Asmundsen meddelte saa paa Opfordring, hvordan det forholdt sig med de islandske Kvindelister. Kvinderne, som alle var stærkt politisk interesserede paa Island, havde fra først af ønsket at blive optaget paa Mændenes Lister. Men da de indsaa, at det ikke vilde lykkes dem at faa deres Candidater valgt paa den Maade, sluttede de sig sammen om en Kvindeliste og fik valgt 4 Kvinder. Et Sted gik en Kvinde ind, hvor hendes Mand blev stemt ud, (hvilke følger dette har i ægteskabelig Henseende meddeltes ikke). Forresten mente Frk. Asmundsen at hele det politiske Liv paa Island bestemtes ved Forholdet til Danmark, af hvilken Grund det vel er vanskeligt at drage Stutninger med Hensyn til samme Fremgangsmaade anvendt hos os. Frøken Daugaard holder godhedsfuldt Foredrag i Kvindevalgretsklubben d. 21. Novbr. om de engelske Kvinders Kamp. Foredraget ledsages af Lysbilleder.

Generalforsamling afholdtes i Grundtvigs Hus den 24. Oct. Kl. 8 for *Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund*. Dette Forbund er delt i 4 Grupper som hver nævnede, hvad Fremgang der var gjort under Aarets Løb, samt hvilke 2 Repræsentanter hver Gruppe havde valgt til Bestyrelsesmedlemmer. Nogle Ændringer af Lovene blev godkendte. Ved Valgene til Forretningsudvalget genvalgtes Formand, Næstformand, Udenlandsk og Indenlandsk Sekretær. Kun Kassereren Frk. Nanna Berg afgik og Frk. Louise Neergaard valgtes i hendes Sted.

Redigeret af Fru Johanne Münster, Bredgade 34.

J. Chr. Nielsens Enke, Vendersgade 9.